

Liv med havsutsikt – PARGAS

SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN – Elämää merinäköalalla

SAARISTOKAUPUNKI

Skärgårdsstaden PARGAS

Saaristokaupunki PARAINEN *www.pargas.fi*

www.parainen.fi

Stadsdirektör/Kaupunginjohtaja
Folke Öhman

Vi kan bjuda på det mesta – småstadsmiljö, landsbygd, stora öar och holmar i innerskärgården och vindpinade kobbar i utskären. De gamla socknarna Pargas, Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö lever vidare och utvecklas nu tillsammans som Skärgårdsstaden Pargas. Här möts svenskt och finskt, internationell storindustri och traditionella skärgårdsnäringsar. I Skärgårdsstaden möts skärgård och stad, land och hav - en unik miljö i hjärtat av det vackra Skärgårdshavet!

Skärgårdsstaden Pargas har tusentals öar, över hundra är bosatta året om och långt fler bebos under delar av året. Vi är idag över 15 500 invånare och vi vill gärna se också dig bland oss. Som invånare har du tillgång till all den service som ett fungerande närsamhälle skall bjuda på. Funderar du ännu på att slå dig ner på orten ger vi gärna mera information om allt staden, företagen och våra aktiva föreningar kan bjuda på. Vill du besöka oss och tillbringa en del av din tid med oss, står vi också gärna till tjänst och berättar vad vi kan erbjuda dig.

Känn dig alltid välkommen – ta för dig av det Skärgårdsstaden bjuder på!

PARGAS
FJÄRRVÄRME

PARAISTEN
KAUKOLÄMPÖ

Pargas Fjärrvärme Ab, Strandvägen 28, 21600 Pargas
fjarrvarme@pargas.fi, www.pargasfjarrvarme.fi

Paraisten Kaukolämpö Oy, Rantatie 28, 21600 Parainen
kaukolampo@parainen.fi, www.paraistenkaukolampo.fi

Skärgårdsstaden Pargas bildades den 1 januari 2009 då kommunerna Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu och Pargas stad slogs samman till VästÅbolands stad. Sitt nuvarande namn tog staden i användning vid ingången av år 2012.

- Cirka 15 500 invånare
- 58 % svenskspråkiga, 41 % finskspråkiga, 1 % annat modersmål
- Arealen 5 545 km², varav 80 % är vatten (4 400 km²)
- Den största skärgården i Finland: drygt 10 000 öar, holmar och skär
- 98 öar med fast bosättning
- Den stugtätaste kommunen i Finland: cirka 8 300 fritidsbostäder
- Fungerande förbindelser mellan öarna och till fastlandet:
12 broar, 8 landsvägsfärjor och 10 förbindelsefartyg
- 10 gästhamnar och 20 mindre hamnar

Saaristokaupunki Parainen syntyi 1. tammikuuta vuonna 2009, kun Houtskarini, Iniön, Korppoon ja Nauvon kunnat sekä Paraisten kaupunki muodostivat Länsi-Turunmaan kaupungin. Nykyisen nimensä kaupunki otti käyttöön vuoden 2012 alussa.

- Asukkaita noin 15 500
- 58 % ruotsinkielisiä, 41 % suomenkielisiä, 1 % muita
- Pinta-ala 5545 km², josta 80 % on vettä (4400 km²)
- Eniten saaria: runsaat 10 000 saarta ja luotoa
- 98 vakituisesti asuttua saarta
- Suomen suurin mökkikunta: noin 8300 vapaa-ajanasuntoa
- Toimivat yhteydet saarten välillä ja mantereeseen suuntaan:
12 siltaa, 8 maantielauttaa ja 10 yhteysalusta
- 10 vierasvenesatamaa ja 20 pienempää satamaa

Meillä on tarjota monenlaista – pikkukaupunkimiljöötä, maaseutua, sisäsaariston suuria saaria ja ulkosaariston tuulisia luotoja. Entiset Paraisten, Nauvon, Korppoon, Houtskarini ja Iniön pitäjät jatkavat elämäänsä ja kehittyvät nyt yhdessä Paraisten saaristokaupunkina. Täällä kohtaavat ruotsinkielisyys ja suomenkielisyys, kansain-

välinen suurteollisuus ja perinteiset saaristoelinkeinot. Saaristokaupungissa kohtaavat saaristo ja kaupunki, maa ja meri – ainutlaatuinen ympäristö kauniin Saaristomeren sydämessä!

Saaristokaupunki Paraisilla on tuhansia saaria, joista yli sata on asuttuja ympäri vuoden ja sitä paljon useampi osan vuodesta. Meitä asukkaita on tätä nykyä 15 500 ja näemme mielellämme myös sinut joukossamme. Asukkaana saat kaikki ne palvelut, mitä toimivan lähiyhdistöön kuuluu tarjota. Jos vielä mietit paikkakunnalle asettumista, kerromme mielellämme lisää kaupungin, yritysten ja aktiivisten yhdistystemme tarjonnasta. Autamme mielellämme ja kerromme, mitä meillä on sinulle tarjottavana, myös jos haluat vain vierailla meillä ja viettää osan ajastasi kanssamme.

Olet aina tervetullut – nauti Saaristokaupungin tarjonnasta!

LENSON

**KAIKKEA KUNNOSSAPITOON
ALLT FÖR INDUSTRIELLT UNDERHÅLL**

www.lenson.fi lenson@lenson.fi 02 437 1607

HOUTSKÄR – HOUTSKARI

www.houtskar.fi

www.houtskari.fi

Houtskär består av cirka 700 öar, holmar och skär. Houtskär som är känt för den rika växtligheten och den omväxlande naturen ingår i sin helhet i Skärgårdshavets biosfärområde och delvis i Skärgårdshavets nationalpark.

Cirka 570 personer bor permanent i Houtskär. Huvudspråket i Houtskär har alltid varit svenska, men officiellt har området varit tvåspråkigt sedan 2003. I Houtskär finns en god basservice för de boende och för sommargästerna, som är så många att invånarantalet flerdubblas under semestermånaderna.

De största näringarna i Houtskär är turism och jordbruk. Särskilt väl är området känt för sin tidiga nypotatis och färska tomater som odlas i växthus året om.

Allmogebåtar

På stränderna i Houtskär kan man se flera vackra allmogebåtar. En del av dem är båtar som tidigare har använts som bruksbåtar, men det finns också en del nybyggda båtar. Houtskärs allmogeseglare rf är arrangör för en årlig segeltävling som hålls i samband med Houtskärsdagarna och även Houtskärs båtklubb ordnar årligen en segeltävling, Trollbergsseglingen.

Houtskari muodostuu noin 700 luodosta ja saaresta. Runsaasta kasvillisuudestaan ja vaihtelevasta luonnostaan tunnettu Houtskari kuuluu Saaristomeren biosfäärialueeseen ja osittain myös Saaristomeren kansallispuistoon.

Houtskarissa asuu vakituisesti noin 570 henkilöä. Valtakieli on aina ollut ruotsi, mutta virallisesti alue on ollut kaksikielinen vasta vuodesta 2003. Alueella on hyvät peruspalvelut asukkaille ja kesäasukkaille, joiden myötä väkiluku moninkertaistuu loma-aikaan.

Merkittävimpiä elinkeinoja Houtskarissa ovat matkailu ja maatalous. Erityisen hyvin alue tunnetaan aikaisista uusista perunoistaan ja tuoreista tomaateista, joita viljellään kasvihuoneissa ympäri vuoden.

Vanhan ajan talonpoikaisveneet

Houtskarinnannoilla tapaa paljon kauniita talonpoikaisveneitä. Osa niistä on vanhoja käyttöveneitä, ja ovatpa harrastajat rakentaneet uusiakin veneitä. Houtskarinn talonpoikaispurjehtijoiden yhdistys järjestää harrastajille purjehduskilpailun Houtskarinn päivien yhteydessä ja Houtskärs båtklubb järjestää vuosittain Trollbergin purjehduksen.

Områdeskontoret i Houtskär

21760 Houtskär
tfn 02 458 5733

Houtskarinn aluekonttori

21760 Houtskari
puh. 02 458 5733

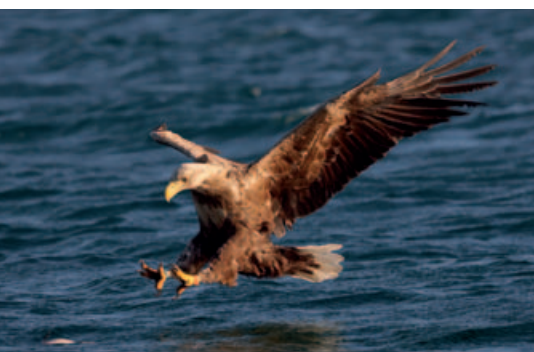
*Houtskärs sockenfågel
är ejdern.*

*Houtskärin pitäjälintu
on haahka.*

*Houtskärs sockenblomma
är orkidén Adam och Eya, som är
sällsynt öster om Åland men
förekommer i Houtskär
på många ställen.*

*Houtskarissa kasvaa muun
muassa harvinainen orkidea
seljakämmekä, joka on
alueen nimikkokukka.*

INIÖ

www.inio.fi

Iniö är det nordligaste kommunområdet i Skärgårdstaden Pargas och gränsar till Åland. Till Iniö hör över 1 000 öar, holmar och skär och strandlinjen är över 700 kilometer.

Tio öar i Iniö är bebodda året om. Iniö har cirka 240 invånare, men inåvarantalet mångdubblas sommarhalvåret tack vare det stora antalet deltidsboende och sommargäster. Största delen av befolkningen talar svenska som modersmål. Tidigare var fiske och jordbruk de viktigaste näringsgrenarna, numera är turismen och sjöfarten de viktigaste sysselsättningarna.

I Iniö finns en bred basservice från dagligvarubutik till daghem, hälsostation och bibliotek.

Iniö on Saaristokaupunki Paraisten pohjoisin alue ja rajoittuu Ahvenanmaahan. Iniöön kuuluu yli tuhat luotoa ja saarta, ja rantaviivaa on yli 700 kilometriä.

Kymmenellä Iniön saarella asutaan läpi vuoden. Asukkaita on noin 240 ja väkiluku moninkertaistuu lomaa-asukkaiden myötä kesäisin. Valtaosa asukkaista puhuu äidinkielenään ruotsia. Paikalliset hankkivat ennen elantonsa pääasiassa kalastuksesta ja maataloudesta, nyt niiden rinnalle ovat nousseet matkailu ja veneilyyn liittyvät palvelut.

Iniössä on palveluita päivittäistavarakaupasta päiväkotiin, terveysasemaan ja kirjastoon.

Områdeskontoret i Iniö

Norrby, 23390 Iniö
tfn 02 458 5744

Iniön aluekonttori

Norrby, 23390 Iniö
puh. 02 458 5744

**MAANSIIRTO- JA
KULJETUSTYÖT**

P. 040 560 8858

I Iniö såsom också på andra håll i skärgårdsstaden värnas traditionen att resa en midsommarstång på midsommarafton. Midsommarstången smyckas med löv, gräs, blommor och olika symboler.

Iniössä niin kuin muillakin saaristokaupungin alueilla on juhannusaaton tapana pystyttää juhannussalkoja, jotka koristellaan muun muassa lehvännöksillä, ruoholla, kukilla ja erilaisilla symboleilla.

Sommaren i Iniö är förtjusande vacker med glittrande hav och sol. Man kan också se havsörnen flyga högt över havet.

Kesäaikaan Iniössä lumovat aurinko ja meren kimallus. Voit myös nähdä merikotkan lentävän korkealla merenpinnan yläpuolella.

H&H
KAIVINKONEYHTYMÄ
HOKKANEN & H

- Kaivinkoneita työpainoltaan 3,5t - 23t, pienemmät kumiteloilla.
- Pienkuormaaja.

- Salaojitukset, hulevesijärjestelmät, viemäröinnit, kaapeloinnit, vesijohdot, jätevesijärjestelmät, talonpohjat ja louhinnat.
- Sorat, sepelit ja mullat toimitettuna.

Katso lisää:

www.kaivuuhokkanen.com Puh. 0400 824 284

KORPOSTRÖMS
SJÖENTREPRENAD AB

viktor.jansson@korpostrom.com

KORPO – KORPPOO

www.korpo.fi

www.korppoo.fi

Korpo som ligger mitt i Skärgårdshavet består av cirka 2 000 öar, holmar och skär. Det bor cirka 800 personer i Korpo och cirka 70 procent av dem är svenskspråkiga. Korpoborna har försörjt sig av tradition bland annat på sjöfart, fiske och turism.

Skärgården i Korpo präglas av varierande växtlighet, lummiga skogar och kala berg. Här kan man vandra längs med stränderna eller paddla i de otaliga sunden och njuta av skärgården – det vackra skärgårdslandskapet ger möjligheter till upplevelser som överträffar varandra.

Områdeskontoret i Korpo

Korpoströmsvägen 3, 21710 Korpo
tfn 02 458 5722

Keskellä Saaristomerta sijaitseva Korppoo koostuu noin 2000 saaresta ja luodosta. Aukkaita on noin 800 ja heistä noin 70 prosenttia on ruotsinkielisiä. Elantonsa korppoolaiset ovat perinteisesti hankkineet muun muassa merenkulusta, kalastuksesta ja matkailusta.

Korppoon saaristolle leimallista ovat monimuotoinen kasvillisuus, rehevät metsät ja karut kallioluodot. Täällä voit vaeltaa merenrantaa pitkin tai nauttia saaristosta meloen – saaristomaisemat tarjoavat toinen toistaan hienompia kokemuksia.

Korppoon aluekonttori

Korpoströmintie 3, 21710 Korppoo
puh. 02 458 5722

VAHANEN
Korjausrakentamisen ammattilainen

RTC Vahanen Turku Oy
Ratapihankatu 53 C | 20100 Turku
puh. 0207 698 618 | fax 0207 698 619
www.vahanen.com

Skärgårdscentrum Korpoström är ett centrum för konst och vetenskap med skärgården och dess natur som en gemensam nämnare. Skärgårdscentrumerbjuder även året runt högklassiga konferensutrymmen för seminarier, konferenser och privata tillställningar i en naturskön miljö invid havet.

Saaristokeskus Korpoström on taiteen ja tieteen keskus, jonka yhteinen nimittäjä on saaristo ja sen luonto. Saaristokeskus Korpoström tarjoaa myös tämän ohella tiloja sekä kokouskäyttöön että yksityistilaisuuksiin ympäri vuoden. Saaristokeskus sijaitsee luonnon helmassa merellä.

NAGU – NAUVO

www.nagu.fi *www.nauvo.fi*

Nagu består av två huvudöar och cirka 3 000 mindre holmar, kobbar och skär. Kännetecknande för orten är innerskärgårdens lummiga landskap och den yttre skärgårdens karga klippor. Från Nagu är det cirka 50 km till Åbo.

Nagu har cirka 1 500 fast bosatta invånare och 10 000 sommarboende. Cirka 70 procent av invånarna är svenskspråkiga. Det finns en god kommunal service och en mångsidig fritidssysselsättning på orten. Vardagen underlättas även av den mångsidiga kommersiella servicen på orten såsom dagligvarubutiker, restauranger och Alko.

Lantbruket och turismen är de viktigaste näringarna i Nagu. På sommaren är Nagu turistcentret i Skärgårdsstaden med många populära båt- och gästhamnar som hälsar gästerna hjärtligt välkomna.

Områdeskontoret i Nagu

Brinkasvägen 1, 21660 Nagu
tfn 02 458 5711, fax 02 469 0085

Nauvo muodostuu kahdesta pääsaaresta ja noin 3 000 pienemmästä saaresta ja luodosta. Alueelle tyypillisiä piirteitä ovat rehevät sisäsaariston maisemat ja ulkosaariston karut kalliot. Matkaa Turkuun on noin 50 kilometriä.

Nauvossa on noin 1 500 vakituista asukasta ja 10 000 kesäasukasta. Noin 70 prosenttia asukkaista on ruotsinkielisiä. Alueella on hyvät julkiset palvelut ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Arjen sujuvuutta helpottavat myös monipuoliset kaupalliset palvelut, kuten päivittäistavarakaupat, ravintolat ja Alko.

Saaren pääelinkeinoja ovat maanviljely ja matkailu. Kesäisin Nauvo on Saaristokaupungin matkailullinen keskus, ja lukuisat venesatamat toivottavat vieraat lämpimästi tervetulleiksi.

Nauvon aluekonttori

Brinkastentie 1, 21660 Nauvo
puh. 02 458 5711, faksi 02 469 0085

*Passa på att smaka på nypotatis,
mustig skärgårdslimpa och
välsmakande fiskdelikatesser.*

*Kun tulet Nauwoon, maista uusia
perunoita, maukasta limppua ja
herkullisia kalatuotteita.*

Kysy Keijolta yrittämisestä! www.keijo.fi

Virtuaaliasiamies Keijo neuvo
yrittäjiä tai yrittäjiksi aikovia ja
ohjaa oikean tiedon luokse
ruuhka-aikoinakin aina
vuorokauden kuluessa.

**TURUN SEUDUN
KEHITTÄMISKESKUS**

[www.facebook.com/
Virtuaaliasiamies Keijo](http://www.facebook.com/VirtuaaliasiamiesKeijo)

Palvelun tarjoaa Turun Seudun
Kehittämiskeskus yhteistyössä Länsi-
Turunmaan Kehittämiskeskuksen kanssa.

Fråga Keijo! www.keijo.fi

Den virtuella näringsombudsmannen
Keijo ger nya och gamla företagare
råd och hjälper till att hitta rätt
information dygnet runt, också
under rusningstid. Keijo betjänar
även på svenska!

**ÅBOREGIONENS
UTVECKLINGSCENTRAL**

[www.facebook.com/
Virtuaaliasiamies Keijo](http://www.facebook.com/VirtuaaliasiamiesKeijo)

Service ges av Åboregionens
Utvecklingscentral i samarbete med
Västbolands Utvecklingscentral.

PARGAS – PARAINEN

www.pargas.fi

www.parainen.fi

Pargas kommunområde är centrum för Skärgårdsstaden. Det bor cirka 12 200 personer på denna inflyttningsort och drygt hälften av dem är svenskspråkiga.

Pargas består av otaliga öar, holmar och skär. Kommunikationer fungerar bra: det är bara 23 km till Åbo, 173 km till Helsingfors och 180 till Tammerfors.

Serviceutbudet i Pargas är mångsidigt. Den offentliga servicen fungerar väl och det finns även specialbutiker och charmiga caféer i Pargas. Den fina småstadsmiljön bjuder på flera sevärdheter och trähusområdet på Gamla Malmen som tidigare beboddes av hantverkare för tankarna till förflutna tider. Pargas har även en stark industritradition. På orten finns till exempel ett unikt kalkdagbrott så gott som mitt i staden.

Skärgårdsstaden Pargas

www.pargas.fi
pargas@pargas.fi

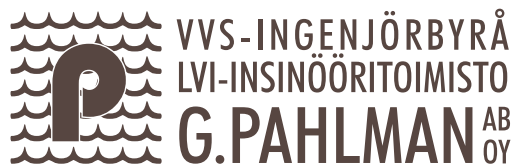
Paraisten kunta-alue on koko saaristokaupungin keskus. Kasvavalla alueella asuu noin 12 200 henkilöä ja heistä yli puolet puhuu äidinkielenään ruotsia.

Parainen muodostuu lukemattomista saarista. Yhteydet ovat erinomaiset: Turkuun on matkaa vain 23 kilometriä, Helsinkiin 173 ja Tampereelle 180 kilometriä.

Paraisten palvelutarjonta on monipuolista. Julkiset palvelut toimivat moitteetta ja lisäksi täällä on runsaasti esimerkiksi erikoisliikkeitä ja viehättäviä kahviloita. Upea pikkukaupungin miljö tarjoaa paljon nähtävää ja menneiden aikojen tunnelmaan johdattaa Vanhan Malmin puutaloalue, jossa on muun muassa käsityöläisten asuntoja. Paraisilla on myös vahvat teolliset perinteet. Täällä on esimerkiksi ainutlaatuinen kalkkikivilouhos, joka sijaitsee miltei keskellä kaupunkia.

Saaristokaupunki Parainen

www.parainen.fi
parainen@parainen.fi

LVI suunnittelua vuodesta 1977

Teollisuuskatu, 21600 PARAINEN
Puh. 044 2910 135, svante@lvipahlman.fi
www.lvipahlman.fi

PRAKTIAwww.pract.fiwww.rauta.net

Du får allt vad behövs till huset Saat kaiken mitä taloosi tarvitset

Runebergsgatan/Runebergink. 1 • 21600 Pargas/Parainen
Tel 458 9366, fax 458 9363, praktia@parnet.fi

Vi betjänar/Palvelemme:

Må-fre/Ma-pe 8.30–17.00 • Lö/La 8.30–13.00

Utskären – Ulkosaaristo

Utskären är det sjätte och samtidigt det mest särregna kommunområdet i skärgården: ett kargt och samtidigt ett lummigt område som består av små klippor och skär och en del större holmar och öar med bosättning.

Utskären har bebotts redan i 4 000 år, allt sedan den sena stenåldern. Vikingarna färdades genom utskären på sina utfärder mot öst och senare seglade hansaköpmännen på samma farleder.

Numera bebos utskären året om vid sidan av de fast bosatta såväl av deltids- och fritidsboende som av turister. Turismen är en av de viktigaste näringarna i utskären och man bygger och utvecklar bland annat gästhamnar och -bryggor hela tiden.

Utskären är en del av Skärgårdshavets nationalpark och Skärgårdshavets biosfärområde. Klimatet är milt och utskären är den region i Finland där solen skiner mest: Utö är i genomsnitt det soligaste stället i Finland under tiden från maj till augusti.

Till utskären hör bland annat öarna Aspö, Nötö, Jurmo och Utö.

Ulkosaaristo on saaristokaupungin kuudes ja samalla erikoinen kunta-alue: pienistä kallioluodoista ja suu-remmista asutuista saarista koostuva karu ja samalla rehevä alue.

Ulkosaaristossa on ollut asutusta jo 4000 vuoden ajan, myöhemmstä kivikaudesta lähtien. Viikinkien retket itään kulkivat ulkosaariston poikki ja myöhemmin samoilla reiteillä purjehtivat hansakauppiaat.

Nykyään ulkosaaristoa asuttavat vakituisten asukkaiden ohella niin vapaa-ajanasukkaat kuin matkailijat, ympäri vuoden. Matkailu on yksi tärkeimmistä elinkeinoista ja mm. vierasvenesatamia ja -laitureita rakennetaan ja kehitetään jatkuvasti.

Ulkosaaristo on osa Saaristomeren kansallispuistoa ja Saaristomeren biosfäärialuetta. Ilmasto on leutoa ja ulkosaaristo onkin Suomen aurinkoisinta seutua: Utö on jaksolla touko-elokuu keskimäärin Suomen aurinkoisin paikka!

Ulkosaaristoon kuuluvat mm. Aspön, Nötön, Jurmon ja Utön saaret.

**VAINION
LIIKENNE**
SKÄRGÅRDSVÄGEN - SAARISTOTIE
www.vainionliikenne.fi

Palveleva kalastustarvikeliike

**Kyrkoiesplanaden 2 Kirkkoiesplanaadi
Pargas - Parainen 4585 444
www.kalastusaitta.fi**

*Uttö är den sydligaste
bebodda ön i Finland.*

*Uttö on Suomen
eteläisin asuttu saari.*

ARCTIA

SAARISTOVARUSTAMO
SKÄRGÅRDSREDERIET

www.arctia.fi

Lättsamt liv i skärgården

Pargas stad är den enda äkta skärgårdsstaden i Finland. Här har man levt på havets, årstidernas och naturens villkor redan i århundraden. Skärgårdskarakterna kännetecknas av uthållighet, självständighet och positiv livsinställning. Små överraskningar får inte vardagen att gunga – här är människorna vana vid att klara sig och leva i ett med naturen.

Gemenskapen och traditionerna som kan ha flera hundra år på nacken är resurser för skärgårdslivet och de värnas om fortfarande. Skärgårdsborna är alltid redo att hjälpa grannen, att ta hand om sina äldre och att ordna olika fester och jippon på talko. Även föreningslivet är livligt: flera kultur- och byföreningar ger liv i vardagen och förstärker den lokala identiteten.

Goda transportförbindelser

Landvägsfärjorna trafikerar mellan huvudöarna i skärgården och till de mindre öarna kommer man med förbindelsefartyg. Staden förenas till fastlandet genom Skärgårdens Ringväg som gör det möjligt att köra bil eller cykla runt skärgården från vår till höst. På vintern kommer man till Iniö via Gustavs.

Också förbindelserna utanför staden fungerar väl och till exempel regionbiljetten är ett förmånligt sätt att färdas med buss i Åboregionen. Från Pargas kommunområde är det bara 23 km till Åbo, 173 km till Helsingfors och 180 till Tammerfors.

Färjtidtabeller/Lautta-aikataulut: www.finferries.fi

Förbindelsefartyg/Yhteysalusliikenne: www.ely-keskus.fi

Busstidtabeller/Linja-autojen aikataulut: www.taivassalonauto.fi, www.vainionliikenne.fi

MAALAUSLIIKE

Puh. 02 2481 533

Yliopistonkatu 9 b B, 20100 TURKU, timo.randell@saunalahti.fi
www.timorandelloy.fi

Sertifioitu märkätilojen vedeneristäjä

Leppoisasti saaristossa

Paraisten kaupunki on Suomen ainoa aito saaristo-kaupunki. Täällä on eletty meren, vuodenaikojen ja luonnon ehdoilla jo vuosisatojen ajan. Saaristolaisuuteen kuuluvat sitkeys, omatoimisuus ja myönteinen elämänsäsenne. Pienet yllätykset eivät arkea juuri hetkauta – täällä on totuttu selviytymään ja elämään luonnon kanssa.

Saaristolaiselämän voimavaroja ovat yhteisöllisyys ja satavuotiset perinteet, joita vaalitaan edelleen. Saaristolaiset ovat aina valmiita auttamaan naapuria, pitävät huolta vanhuksista sekä järjestävät talkoovoimin juhlia ja tapahtumia. Myös yhdistystoiminta on vilkasta: lukuisat kulttuuri- ja kyläyhdistykset tuovat eloa arkeen ja vahvistavat alueen identiteettiä.

Vaivattomat kulkuyhteydet

Saaristossa liikkumista helpottavat pääsaarten välillä sekä pienemmille saarille liikennöivät lossit ja yhteysalukset. Saariston rengastietä pitkin koko alueen voi kiertää autoillen tai pyöräillen keväästä syksyyn. Talviaikaan yhteys Iniöön kulkee Kustavin kautta.

Myös yhteydet kaupungin ulkopuolelle toimivat ja esim. seutulippu on edullinen tapa matkustaa bussilla Turun seudulla. Turkuun on matkaa Paraisten kunta-alueelta 23 kilometriä, Helsinkiin 173 ja Tampereelle 180 kilometriä.

Uutta ilmettä verhoilemalla:

julkutiloihin, kotiin, loma-asuntoon tai veneeseen.

Förnya genom beklädning:

offentliga utrymmen, i hemmet, stugan eller båten.

heidi@verhoomonasta.fi
www.verhoomonasta.fi

☎ 040 833 9470

VALITSE KOTIAVAIMEKSI TURVALLINEN ABLOY SENTO

Lukot, Avaimet, Helat, Kaihtimet
Nimikilvet, Ovikellot, Postilaatikat
Palo-, Murtohäyläslaitteet Ym. Ym.
MYYNNTI, ASENNUS, HUOLTO

Kaarinan Lukko

Puh 2435 720
Puntarikatu 3 KAARINA
avoinna ark. Klo 8 - 17.00

I hjärtat av Skärgårdshavet

*Skärgårdsstaden Pargas
erbjuder sina invånare
en trivsamt och trygg boendemiljö,
en avstressande livsrytm och
mångsidig offentlig service
både på svenska och på finska.
Här trivs såväl gammal
som ung.*

I Pargas stad värnar man om vattendragen, skärgården och naturen. Alla centrum och tätorter har planerats och byggts med respekt för miljön. Bebyggelsen i hela kommunen domineras av småhus, endast i Pargas kommunområde finns det en del höghus.

För dem som vill bygga sitt eget hem finns det rymliga tomter till rimligt pris i varje kommunområde. De lediga tomterna ligger på detaljplanlagda områden med kommunalteknik. Det finns gott om byggplatser i nära anslutning till havet. Nya bostadsområden planläggs efter behov. Inom en nära framtid kommer man att inleda byggarbetena t.ex. i Ljusudda i Pargas och i Verkan i Korpo, där de nya tomterna ligger invid havet.

[www.pargas.fi / boende](http://www.pargas.fi/boende)

*Saaristokaupunki
Parainen tarjoaa asukkailleen
viihtyisän ja turvallisen
asuinympäristön, kiireettömän
elämänrytmin ja monipuoliset
julkiset palvelut, jotka toimivat
hyvin sekä suomeksi että
ruotsiksi. Täällä on hyvä
elää vauvasta vaariin.*

Asu Saaristomeren sydämessä

Paraisten kaupungissa vaalitaan vesistöalueiden, saariston ja luonnon hyvinvointia. Kaikki kesukset ja taajamat on suunniteltu ja rakennettu ympäristöä kunnioittaen. Asutus koko kaupungin alueella on pientalovaltaista, vain Paraisilla on jonkin verran kerrostaloja.

Oman kodin rakentajille löytyy jokaiselta kunta-alueelta väljiä ja kohtuuhintaisia tontteja. Vapaat tontit sijaitsevat asemakaavoitetuilla alueilla, joihin on raken-

nettu kunnallistekniikka. Rakennuspaikkoja löytyy myös meren läheltä. Uusia asuinalueita kaavoitetaan tarpeen mukaan. Lähiaikoina uusia alueita on tulossa esimerkiksi Paraisten Valoniemeen ja Korppoon Verkaniin, jossa uudet tontit sijoittuvat meren läheisyyteen.

[www.parainen.fi / asuminen](http://www.parainen.fi/asuminen)

Professional Kitchen KK-Service Oy

Okakatu 6
20780 Kaarina

Puh: 020 790 0890
Fax: 020 790 0899

varaosat@kk-service.fi
huolto@kk-service.fi

**Ammatti-
keittiöiden
huolto ja
varaosat!**

www.kk-service.fi

KAROSE OY

metalli@karose.fi | muovi@karose.fi
02 458 0944 | 02 458 0947

Muovi- ja metallialan erikoisliike!

- Eri muovilaatujen laserleikkaukset
- Muovien taivutukset
- Akryylityöt mainos- ja somistusliikkeille
- LED-mainokset
- Ammattikeittiöiden RST-työt

www.karose.fi

Kimokatu 8
20380 TURKU

Omtyckt semesterort Suosittu lomapaikka

Skärgårdsstaden Pargas är den stugtätaste kommunen i Finland. Det finns över 8 300 fritidsbostäder och invånarantalet mångdubblas under sommarmånaderna. Flera fritidsboende trivs hela sommaren i skärgården och i allt flera fritidsbostäder lyser det i fönstren också på vintern.

Sommargästerna är en del av bygemenskapen. De deltar aktivt i det lokala föreningslivet, i fritidssysselsättningar och i olika evenemang. Fritidsboende på orten har aktiva föreningar i de olika kommunområdena och representanter för föreningarna träffar stadens beslutsfattare några gånger om året på deltidsboendekommitténs möten. Staden arrangerar årligen även ett s.k. fritidsboendeforum som är öppet för alla och där man tar upp teman som är viktiga för fritidsboende, såsom avfallshantering, hälsovård och planläggning.

Saaristokaupunki Parainen on Suomen suurin mökkikunta. Alueella on yli 8300 vapaa-ajanasuntoa ja asukasmäärä moninkertaistuu kesäkuukausina. Monet loma-asukkaat viihtyvät täällä koko kesäajan ja yhä useammassa mökissä on elämää myös talvella.

Kesäasukkaat ovat täällä tiivis osa kyläyhteisöä. He osallistuvat innokkaasti paikalliseen yhdistystoimintaan, vapaa-ajan rientoihin ja tapahtumiin. Alueella toimii aktiivisia kesäasukasyhdistyksiä, joiden edustajat tapaavat kaupunkipäättäjäjä pari kertaa vuodessa mökkiläistoimikunnan kokouksissa. Kaupunki järjestää vuosittain myös kaikille avoimen mökkiläisfoorumin, jossa keskustellaan mökkiläisille tärkeistä asioista, kuten jätehuollosta, terveydenhuollosta ja kaava-asioista.

Shell Thermo lämmitysöljyt - Taloudellista lämpöä
Shell Thermo brännoljor - Ekonomisk värme

LÄMPÖPUISTO

Shell Reseller

www.lampopuisto.fi Puh: 0800 19292

Ansvarsfull avfallsservice - vastuullista jätehuoltoa

Turun Seudun Jätehuolto Oy pähkinäkuoressa - jätteiden vastaanottoa, kierrätystä, hyötykäyttöä, ongelmajätehuoltoa sekä tietoa lajittelusta ja jätteiden synnyn ehkäisystä. Ota yhteyttä ja tutustu mm. neuvontamateriaaleihimme!

Åbonejdens Avfallsservice i ett nötskal - mottagning av avfall, återvinning, återanvändning, problemavfallsservice samt information om sortering och arbete för att förebygga uppkomsten av avfall.

Tag kontakt och bekanta dig bl.a. med vårt rådgivningsmaterial!

0200 47470
www.tsj.fi

Tietoa muun muassa Yrjö-auton aikataulusta sekä jätekeskuksien vastaanotoista!

Info om bl.a. Yrjö-bilens tidtabeller och avfallscentralernas service!

Trygg barnvård på barnens villkor

Gäddan och gänget

Gäddan och gänget arbetar som ambassadörer för barnets rättigheter. De vänliga fiskarna går runt på de olika daghemmen och andra dagvårdsgrupper i staden och lyssnar på vad barnen har att säga. Berättelserna från Gäddans och gängets äventyr antecknas i gängets viktiga anteckningsböcker och också vuxna får ta del av barnens tankar.

Kalakamut

Kalakamut ovat lapsen oikeuksien lähettiläitä. Lempeät hahmot seikkailevat Saaristokaupungin päiväkodeissa ja muissa päivähoitoryhmissä kyselemässä lasten kuulumisia. Kertomukset merkitään muistiin Kalakamujen tärkeisiin muistiinpanokirjoihin, ja näistä lasten ajatuksista kerrotaan myös aikuisille.

Dagvården i skärgårdsstaden Pargas grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter, vars principer tillämpas i den lokala verksamhetsmiljön med beaktande av levnadssättet och traditionerna i skärgården. Här uppfostras barnen till gemenskap från första början: dagvårdsgrupperna gör roliga utflykter och ordnar trevliga evenemang tillsammans.

Saaristokaupunki Paraisten päivähoito perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen, jonka periaatteita sovelletaan paikalliseen ympäristöön sekä saariston elintapoihin ja perinteisiin. Täällä lapset kasvavat yhteisöllisyyteen pienestä pitäen: päivähoitoryhmät tekevät riemukkaita retkiä ja järjestävät mukavia tapahtumia yhdessä.

www.parainen.fi / Päivähoito

Päivähoitopalvelut: kanslisti Elina Lujanen
puh. 040 488 5725

Turvallinen hoito lasten ehdoilla

Det finns daghem i stadens alla kommunområden och alla barn som behöver en vårdplats garanteras en plats.

- I Houtskär och i Korpo finns det ett kommunalt och ett privat daghem. Daghemmen är svenskspråkiga.
- I Iniö finns ett svenskspråkigt kommunalt daghem.
- I Nagu finns ett svenskspråkigt kommunalt daghem och en finskspråkig familjedagvårdare.
- I Pargas finns fem kommunala daghem, av vilka tre är tvåspråkiga, ett är finskspråkigt och ett svenskspråkigt. Därtill finns det sju gruppfamiljedaghem, 30 familjedagvårdare och tre privata daghem.
- Staden ordnar ledd lekparksverksamhet i Nagu och i Pargas.

www.pargas.fi / **Dagvård**

Barndagvårdstjänster: kanslist Elina Lujanen
tfn 040 488 5725

Paraisten kaupungin jokaisella kunta-alueella on päiväkotia ja jokaiselle halukkaalle taataan päivähoitopaikka.

- Houtskarissa ja Korppoossa kunnallinen päiväkotia ja yksityinen päiväkotia. Molemmat ruotsinkielisiä.
- Iniössä ruotsinkielinen kunnallinen päiväkotia.
- Nauvossa ruotsinkielinen kunnallinen päiväkotia ja suomenkielinen perhepäivähoitaja.
- Paraisilla viisi kunnallista päiväkotia, joista kolme on kaksikielisiä, yksi suomenkielinen ja yksi ruotsinkielinen. Lisäksi seitsemän ryhmäperhepäiväkotia, 30 perhepäivähoitajaa ja kolme yksityistä päiväkotia.
- Kaupunki järjestää ohjattua leikkipuistotoimintaa Nauvossa ja Paraisilla.

Kuntarahoitus
MUNICIPALITY FINANCE

Huomista tehdään

KUNTARAHOTUS OYJ

Kuntarahoitus on kuntasektorin, Suomen valtion ja Kevan omistama, yksi maamme suurimmista luottolaitoksista. Yhtiön tavoitteena on varmistaa kuntasektorille edulliset rahoituspalvelut, toimia tehokkaasti ja kasvaa kannattavasti.

Kuntarahoituksen kansainvälinen luottoluokitus on paras mahdollinen AAA - sama kuin Suomen valtiolla.

www.kuntarahoitus.fi

Vi erbjuder en flexibel heltäckande byggmaterial-, transport och avfallsservice för både privatpersoner och företag

Till våra tjänster hör bland annat:

- Leveransförsäljning eller transport av byggnadsmaterial
- Lyftarbeten, personlyftkorg och krabb (räckvidd 12m)
- Uthyrning och försäljning av avfallsflak, konteiner, kärl och storsäckar
- Lagring av material och lastnings- eller lossningsservice med lyftkran eller traktor

Vi har även en butik i Korpo kyrkby med bland annat byggnadsmaterial. Tag kontakt så räknar vi gärna ett pris på ert projekt eller gå in på vår hemsida www.bmamiljo.fi för mer information.

Tarjoamme kattavat rakennustarvikke-, kuljetuspalvelu ja jätehuoltoa yksityisasiakkaille ja yrityksille

Palveluihimme kuuluu mm.

- Rakennustarvikkeiden toimitusmyyntiä ja kuljetuksia
- Nostotyöt, henkilönostokori ja koura (ulottuvuus 12m)
- Jätelavojen, konttien, astioiden ja suursäkkien myynti ja vuokraus
- Materiaalien varastointi sekä lastaus/purkaus palvelu nosturilla tai traktorilla

Meillä on myös kauppa Korppoon kirkonkylässä mistä saa rakennustarvikkeita ynnä muuta.

Ota yhteyttä niin laskemme projektin hinta tai katso lisätietoja palveluitamme verkkosivuiltamme www.bmamiljo.fi

Kontaktuppgifter / Yhteystiedot
Butiken / Kauppa 02-4631033
info@bmamiljo.fi

Byggmaterial / Rakennustarvikkeet
Micke 0400-437569
Skåpbil / Kaappiauto Bengt 0400-743308

Transport Kuljetus BMA MILJÖ

Handelsmansvägen 6 / Kauppamiehentie 6, 21710 KORPO / KORPPÖ

Utbildning av hög kvalitet på två språk

Pargas stad erbjuder grundläggande utbildning av hög kvalitet på alla kommunområden. Det finns sju finskspråkiga och tio svenskspråkiga skolor inom den grundläggande utbildningen. Grundläggande utbildning på svenska ges för årskurserna 1–6 i Houtskär och i Iniö och för årskurserna 1–9 i Korpo, Nagu och Pargas. Grundläggande utbildning på finska ges för årskurserna 1–6 i Nagu och på Utö och för årskurserna 1–9 i Korpo och i Pargas.

Efter den grundläggande utbildningen kan man fortsätta sina studier på gymnasiet i Pargas (både på svenska och på finska) eller på Yrkesinstitutet Livia, där man kan delta i utbildning som leder till examen i fiskeri eller inom naturbruk och miljöområde.

Paraisten kaupunki tarjoaa laadukasta perusopetusta kaikilla kunta-alueillaan. Kaupungissa on seitsemän suomenkielistä ja kymmenen ruotsinkielistä peruskoulua. Ruotsinkielistä perusopetusta järjestetään Houtskarissa luokka-asteilla 1–6 sekä Iniössä, Korppoossa, Nauvossa ja Paraisilla luokka-asteilla 1–9. Suomenkielistä opetusta tarjotaan Nauvossa ja Utön saarella luokka-asteilla 1–6 sekä Korppoossa ja Paraisilla luokka-asteilla 1–9.

Nuoret voivat jatkaa opiskelua Paraisilla suomen- tai ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa tai Ammattiopisto Liviassa, jossa on mahdollista osallistua kalatalouden sekä luonto- ja ympäristöalan tutkintoon johtavaan koulutukseen.

www.pargas.fi / Skolor och utbildning

Skolbyrån: tfn 040 488 5759

www.parainen.fi / Opetus ja koulutus

Koulutoimisto: puh. 040 488 5701

Personlig betjäning – Henkilökohtaista palvelua

Skärgårds-
Sparbanken

www.sparbanken.fi

Saaristo-
Säästöpankki

www.saastopankki.fi

Houtskär/Houtskari
☎ (02) 460 3500

Korpo/Korppoo
☎ (02) 460 3400

Nagu/Nauvo
☎ (02) 460 4200

Pargas/Parainen
☎ (02) 460 4800

Tasokas koulutus kahdella kielellä

Fungerande förbindelser på distans

Skärgårdsstaden Pargas har satsat på goda bredbandsförbindelser som möjliggör enkla kontakter och studier på distans. Till exempel kan eleverna delta på distans i undervisningen som ordnas i en annan skola med hjälp av internetbaserad videokonferensteknik. Samma teknik används också av stadens förvaltning som håller en del av sina möten elektroniskt över nätet.

Toimivat etäyhteydet

Saaristokaupunki Parainen on panostanut hyviin laajakaistayhteyksiin, jotka mahdollistavat vaivattoman yhteydenpidon ja etäopiskelun. Esimerkiksi koulujen opiskelijat voivat osallistua muualla järjestettävään opetukseen internetpohjaisen videokokousratkaisun avulla. Samaa ratkaisua käytetään myös kaupungin hallinnossa, jonka kokouksista osa pidetään verkossa.

Asennamme Fortum Älybokseja asiakkaillemme Paraisilla kesän 2012 aikana

Fortum Älyboksi auttaa seuraamaan sähkönkulutustasi ja säästämään. Lähetämme kirjeen hyvissä ajoin ennen uuden mittarin asennusta. Löydät lisää tietoa Fortum Älybokseista ja vinkkejä energiansäästöön osoitteesta: www.fortum.fi/alyboksi

Hälsovård med fokus på invånaren

Asukaslähtöinen terveydenhuolto

I Pargas stad ordnas hälsovårdstjänsterna flexibelt. De boende kan till exempel välja fritt vilken hälsostation de anlitat.

På hälsostationen i Pargas jobbar flera läkare, läkarna har även jourmottagning och det finns en vårdavdelning på stationen. Hälsostationerna i Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu har öppet på vardagar. Sjukskötarna är på plats varje dag, läkarmottagning är en gång i veckan. Även tandvård ges på hälsostationerna med undantag av Iniö, där invånarna besöker tandvårdsmottagningen i Gustavs.

Nagu och Pargas har sjuktransport. Hälso- och sjukvården får hjälp av läkarhelikoptern Medi-Heli, av en privat läkarbåt på sommaren och av gränsbevakningsväsendet som bistår vid behov i sjuktransporter. Åbolands sjukhus svarar för specialistsjukvården.

www.pargas.fi / Hälsa

Hälsocentralen i Pargas, tfn * 02 454 5200
Hälsocentralen i Nagu, tfn 0400 117 118
Hälsostationen i Korpo, tfn 0400 117 119
Hälsostationen i Houtskär, tfn 0400 117 120
Hälsostationen i Iniö, tfn 0400 117 121

Paraisten kaupunki toteuttaa terveydenhuollon palvelut joustavasti. Asukkaat voivat esimerkiksi vapaasti valita, minkä terveysaseman palveluita käyttävät.

Paraisten terveysasemalla työskentelee useita lääkäreitä, asemalla on myös päivystysvastaanotto ja vuodeosasto. Houtskarín, Iniön, Korppoon ja Nauvon terveysasemat ovat avoinna arkisin. Sairaanhoitajat palvelevat joka päivä, lääkärin vastaanotto on kerran viikossa. Terveysasemilla on myös hammashuolto lukuun ottamatta Iniötä, jonka asukkaat käyttävät Kustavin hammashuollon palveluita.

Nauvossa ja Paraisilla on omat ambulanssit. Sairaanhoidon apuna toimivat myös Medi-Heli, kesäisin palveleva yksityinen lääkärivene ja rajavartiolaitos, joka auttaa tarvittaessa sairaankuljetuksissa. Erikoissairaanhoidosta vastaa Turunmaan sairaala.

www.parainen.fi / Terveyspalvelut

Paraisten terveyskeskus, puh. *02 454 5200
Nauvon terveysasema, puh. 0400 117 118
Korppoon terveysasema, puh. 0400 117 119
Houtskarín terveysasema, puh. 0400 117 120
Iniön terveysasema, puh. 0400 117 121

Pargas stad har låtit bygga en terapibassäng i Folkhälsanhuset. Stadens social- och hälsovårdsavdelning hyr ut bassängen för privatpersoner, företag och föreningar som vill ordna förebyggande och hälsofrämjande verksamhet i bassängen.

Paraisten kaupunki on rakennuttanut terapia-altaan Folkhälsan-taloon. Sosiaali- ja terveysosasto vuokraa allasta yksityisille, yrityksille ja yhdistyksille, jotka haluavat järjestää tiloissa ennalta ehkäisevää ja terveyttä edistävää toimintaa.

Finskt hantverk - design, mode, inredning
Suomalaista käsityötä - design, muoti, sisustus

GULLKRONA Köpmansgatan | Kauppiaskatu 12
Pargas | Parainen, (02) 454 4065
www.gullkrona.fi

 SUOMEN
Perhehoitopalvelut

GYNEKOLOGI - JA ULTRAÄÄNIKESKUS

MEDISONAR

Naistentautien- ja synnytyksen erikoislääkärit

Ultraäänitutkimukset:

- Raskaus
- Rinnat
- Yleislääketiede
- Eturauhanen

Linnankatu 18 A, Turku www.medisonar.fi

Ajanvaraus: 02-2334418

Luotettava ja vakaa yrityksemme on erikoistunut tuottamaan perhehoidon palveluja kunnille.

Suomen Perhehoitopalvelut toimii lastensuojelun edistämisen puolesta monen vuoden työkokemuksella. Suomalaisessa omistuksessa oleva yrityksemme tuottaa harkitusti ja tarkasti perhehoidon palveluja kunnille. Tavoitteemme on toteuttaa onnistuneita sijaisperhevalintoja valta-kunnallisesti periaatteella: ensimmäinen sijoitus on ainoa sijoitus.

TUTUSTU SIJAISPERHETOIMINTAAN
www.perhelapselle.fi

De äldre står oss nära

Välitetään vanhuksista

Skärgårdsstaden Pargas tar väl hand om sin äldrebe-
folkning. För pensionärer ordnas en mångsidig dag-
verksamhet med olika aktiviteter från sång till dans och
gympa. Självständigt boende stöddas på flera olika sätt.
Då funktionsförmågan börjar bli sämre får de äldre
stöd i det dagliga livet från hemservicen och hemsjuk-
vården. Det finns också ett servicehus i varje kommu-
nområde.

www.pargas.fi / **Bastrygghet och familjetjänster**

Saaristokaupunki Parainen pitää hyvää huolta
ikäihmisistä. Eläkeläisille järjestetään monipuolista
päivätoimintaa, joka tarjoaa virikkeitä lauluryhmistä
tanssiin ja jumppaan. Itsenäistä asumista tuetaan monin
eri tavoin. Kun toimintakyky alkaa heikentyä, henkilö-
kohtaista apua jokapäiväiseen elämään saa kotipalve-
lusta ja kotisairaanhoidosta. Jokaisella kunta-alueella
on myös palvelutalo.

www.parainen.fi / **Perusturva- ja perhepalvelut**

Gruppboende är en ny typ av service-
boende som ger de äldre trygghet, social
gemenskap och egen ro. Gruppenheterna
Tennbyhemmet och Tildahemmet är
vanliga höghuslägenheter där varje boende
har ett eget rum. På vardagarna får de
boende stöd av en och samma närvårdare
som hjälper de äldre i de dagliga sysslorna.

Ryhmäasuminen on uudentyyppinen
palveluasumisen muoto, joka tarjoaa
vanhuksille turvaa, yhteisöllisyyttä ja omaa
rauhaa. Tennby- ja Tilda-ryhmäkodit ovat
tavallisia kerrostalohuoneistoja, joissa
jokaisella asukkaalla on oma huone. Arkisin
asunnoissa on tukena tuttu lähihoitaja,
joka auttaa vanhuksia arjen askareissa.

**Varsinais-Suomen
ERISTEPUHALLUS OY**

Selluvilla puhallusta Turun alueella
ja saaristossa.

• Puukuitulevyeristeet • Ilmansulkupaperit

**Varsinais-Suomen Eristepuhallus Oy
Parainen**

**GSM 040 717 3305
selluvilla@kallio.inet.fi**

www.eristepuhallus.fi

Gräv & Transport Saarinen Kaivuu & Kuljetus Saarinen

*Grus, sepel, mylla – grävarbeten, vägbyggen, lösflak ...
Soraa, sepeliä, multaa – kaivuutyöt, tierakennus, vaihtolavat ...*

**Bobi: 0400-825 078 | Johnny: 0400-326 138
bobi.saarinen@saarinenkb.inet.fi**

Allt som behövs från den egna staden

I skärgårdsstaden Pargas finns all behövlig dagligservice. I varje kommunområde finns åtminstone en butik där man kan handla livsmedel och dagligvaror.

I Korpo, Nagu och Pargas finns ett mångsidigt utbud av olika tjänster. I Korpo finns bland annat restauranger, företag inom skönhetsvården och en bank, i Nagu betjänar även posten och Alko. I Pargas finns även andra specialbutiker; till exempel lockar ortens inrednings-

butiker kunder också från längre håll. Också servicen i Åbo och i de övriga grannkommunerna på fastlandet är nära.

Pargas stad deltar aktivt i utvecklingen av servicen på orten. Pargas stad deltar aktivt i utvecklingen av servicen på orten och samarbetar med lokala företagföreningarna.

Väståbolands Företagare rf / Länsi-Turunmaan yrittäjät ry

www.foretagarna.parnet.fi;

Västkustens Företagare rf

MIELLYTTÄVÄÄ MATKANTEKOA EN ANGENÄM RESA MED

Mikko Rindell

Bussmatkat, konserttikuljetukset ja tilausajot erikokoisille ryhmille.

Bussresor, konserttransport och beställningstrafik för grupper.

Pyydä tarjous/Skicka oss en andubsbegäran:

Mikko Rindell Oy, tel./tlf: 02 24 22 229, bussit@rindell.com, www.rindell.com

Omasta kaupungista kaikki tarvittava

Saaristokaupunki Paraisilta löytyvät kaikki arjen palvelut. Jokaisella kunta-alueella on ainakin yksi kauppa, josta voi ostaa elintarvikkeet ja päivittäistavarat.

Korppoossa, Nauvossa ja Paraisilla asiointimahdollisuudet ovat monipuoliset. Korppoossa toimii muun muassa ravintoloita, kauneudenhoitoalan palveluntarjoajia ja pankki, Nauvossa palvelevat myös posti ja Alko. Paraisilla on runsaasti muita erikoisliikkeitä, joista esimerkiksi

sisustusliikkeet houkuttelevat asiakkaita kauempaakin. Lisäksi Turun ja muiden mantereen lähikuntien palvelut ovat lähellä.

Paraisten kaupunki osallistuu palveluiden kehittämiseen aktiivisesti. Paraisten kaupunki osallistuu palveluiden kehittämiseen aktiivisesti paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa.

Nordkalk

www.nordkalk.com

En stad för företagare

Näringsstruktur

- Servicenäringarna 34 %
- Jord- och skogsbruk och fiske 21 %
- Industri 8,5 %
- Bygg- och transportbranschen 36 %
- Cirka 7 000 invånare i arbetsför ålder
- Cirka 5 050 arbetsplatser
- Landskapets lägsta arbetslöshetsprocent (klart under 10 %)

Elinkeinorakenne

- palvelut 34 %
- maa- ja metsätalous sekä kalastus 21 %
- teollisuus 8,5 %
- rakentaminen ja kuljetus 36 %
- työkäisiä noin 7000
- työpaikkoja noin 5500
- maakunnan alhaisin työttömyysaste (reilusti alle 10 %)

Företagslivet är pulserande i skärgårdsstaden Pargas för skärgårdsborna är vana vid att försörja sig själva. Barnen uppmuntras till företagsamhet redan som små: företagsamhetsfostran är en central tyngdpunkt i den grundläggande utbildningen.

Det finns cirka 1 200 företag på orten och av dem är största delen mikroföretag med en eller några anställda. Kännetecknande för företagen är att de är verksamma inom flera områden. De viktigaste näringsgrenarna är jordbruk och fiske vid sidan av turismen. Även olika tjänster i anslutning till båtliv, näthandel och industri särskilt i Pargas kommunområde är viktiga samsättningar. Stora privata arbetsgivare är bland annat kalkstensfabriken Nordkalk, elementfabriken Paroc, Paramets mekaniska verkstad och cementfabriken Finnecement.

Utvecklings- och rådgivningstjänster

Pargas stad syftar till att kontinuerligt förbättra verksamhetsbetingelserna för företagen bland annat genom att delta i olika utvecklingsprojekt. I projekten har man bland annat koncentrerat sig på att förstärka turismnäringen och jordbruket samt på energieffektivitet. Stöd och råd till företagare ges av stadens näringsombudsman, företagsrådgivare och energirådgivare. I staden är även två företagarföreningar verksamma.

Näringslivsombud / Elinkeinoasiamies
Tomas Eklund, tfn/puh. 040 488 5675

Företagsrådgivare/Yritysneuvoja
Karl-Henrik Stuns, tfn/puh. 050 600 92

Energirådgivare/Energianeuvoja
Alf-Peter Heino, tfn/puh. 040 488 5654

Yrittämisen kaupunki

Saaristokaupunki Paraisten yrityselämä on vireää, sillä saaristolaiset ovat tottuneet hankkimaan elantonsa itse. Täällä yrittäjyyteen kannustetaan jo lapsesta lähtien: yrittäjyyskasvatus on keskeinen painopiste perusopetuksessa.

Alueen noin 1200 yrityksestä suurin osa on yhden tai muutaman hengen pienyrityksiä. Tyypillistä on, että yksi yritys toimii useilla toimialoilla. Merkittävimpiä toimialoja on matkailu sekä maatalous ja kalastus. Voimissaan ovat myös esimerkiksi veneilyyn liittyvät palvelut, verkkokauppa ja erityisesti Paraisten kunta-alueella teollisuus. Isoja yksityisiä työllistäjiä ovat muun muassa

Nordkalkin kalkkikivitehdas, Parocin elementtitehdas, Paramet Konepaja ja Finnsementin sementtitehdas.

Kehittämis- ja neuvontapalvelut

Paraisten kaupunki pyrkii jatkuvasti parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä muun muassa erityyppisten kehitysprojektien kautta. Hankkeissa on keskitytty esimerkiksi matkailuelinkeinon ja maatalouden vahvistamiseen sekä energiataloudellisuuteen. Tukea ja neuvoja yrittämiseen saa kaupungin elinkeinoasiamieheltä, yritysneuvojalta ja energianeuvojalta. Kaupungissa toimii myös kaksi yrittäjäyhdistystä.

Grävningsarbeten, sand, makadam, husbottnar mm.
Kaivuutyöt, sorat, sepelit, talonpohjat ym.

Pålitlig service sedan år 1927

Luotettavaa palvelua vuodesta 1927

Allt med ett samtal!

0400 828 503

Kaikki yhdellä soitolla!

Kuljetus ja Kaivuu Siivonen Oy Ab

www.siivonen.eu

Kultur ger kraft

Föreningslivet är exceptionellt livligt i Pargas stad. Föreningarna arrangerar massor med kulturevenemang i staden och skapar förutsättningar för att såväl barn som seniorer kan syssla med kultur under sin fritid. Kulturen är en oskiljaktig del av skärgårdens levnads-sätt och därför vill staden försöka stödja föreningarna på olika sätt.

Det finns bland annat körer, konstklubbar och hembygdsföreningar på orten samt både svensk- och finskspråkigt medborgarinstitut som ordnar kurser i bland annat musik, bildkonster, hantverk och teater på alla kommunområden.

Paraisten kaupungin yhdistystoiminta on poikkeuksellisen vilkasta. Yhdistykset järjestävät kaupungissa runsaasti kulttuuritapahtumia ja luovat edellytykset sille, että niin lapset kuin seniorit voivat viettää vapaa-aikaansa kulttuuriharrastusten parissa. Kulttuuri on tiivis osa saariston elämäntapaa, ja siksi kaupunki pyrkii tukemaan yhdistysten toimintaa eri tavoin.

Saaristokaupungissa toimii esimerkiksi kuoroja, taidekerhoja, kotiseutuyhdistyksiä sekä suomen- ja ruotsinkieliset kansalaisopistot, joiden kursseilla voi perehtyä muun muassa musiikin, kuvataiteen, käsityön ja teatterin saloihin kaikilla kunta-alueilla.

Evenemang

Juni

- Pargasdagar
- Potatisfestival, Nagu
- Pargas Orgeldagar

Juli

- Houtskärsveckan
- Nagu Kammarmusikdagar
- Iniö Folk
- Sibelius i Korpo
- Korpo Sea Jazz
- St. Olofsdag, Nagu

Augusti

- Wiinit Pelimannit, Pargas

Tapahtumat

Kesäkuu

- Paraisten päivät
- Perunafestivaali, Nauvo
- Paraisten urkupäivät

Heinäkuu

- Houtskarin viikko
- Nauvon Kamarimusiikkipäivät
- Iniö Folk
- Sibelius Korppoossa
- Korpo Sea Jazz
- St. Olofinpäivä, Nauvo

Elokuu

- Wiinit Pelimannit, Parainen

www.pargas.fi / Kultur • www.parainen.fi / Kulttuuri

Kulturchef/Kulttuuripäällikkö Fia Isaksson,
tfn/puh. 050 596 2601

Voimaa kulttuurista

Spår av historien

Skärgårdsstaden Pargas är känt för den tidiga bosättningen. De första jägarna och fiskarna har rört sig i Pargas sannolikt för ungefär 4 500 år sedan då området fortfarande var ytterskärgård. På basis av fynd av föremål och fynd i gravrösen antar man att den permanenta bosättningen har kommit under den sena stenåldern eller den tidiga bronsåldern.

På orten finns flera gamla kyrkor. Pargas grästenskyrka är från 1300-talet. Nagu grästenskyrka har byggts i början av 1400-talet och Korpo fick sin kyrka före mitten av 1400-talet. Houtskärs rödmyllade korskyrka av trä med jämlånga korsarmar är från början av 1700-talet och stenkyrkan i Iniö blev färdig knappa hundra år senare.

Historian jälkiä

Saaristokaupunki Parainen tunnetaan vanhasta asutuksestaan. Ensimmäiset metsästäjät ja kalastajat ovat liikkuneet Paraisten kunta-alueella todennäköisesti noin 4500 vuotta sitten, jolloin alue oli vielä ulkosaaristoa. Tehtyjen esine- ja hautakumpulöytöjen perusteella arvellaan, että pysyvä asutus alueelle on syntynyt myöhäisellä kivikaudella tai varhain pronssikaudella.

Kaupungin alueella on paljon vanhoja kirkkoja. Paraisten harmaakivikirkko on peräisin 1300-luvulta. Nauvo on saanut harmaakivikirkon 1400-luvun alussa ja Korppoo ennen vuosisadan puoliväliä. Houtskarin punamullattu, tasavartinen puuristikirkko on rakennettu 1700-luvun alkuvuosina ja Iniön kivikirkko vajaa sata vuotta myöhemmin.

Motion för alla – Nauti liikunnasta

Den mångsidiga naturen ger ypperliga möjligheter till motion utomhus, friluftsliv och jakt och fiske. Fågelskådare gör utflykter till Jurmo där fågellivet är rikt.

Varje kommunområde har en idrottsförening med olika sportgrenar från bollsporter till friidrott på sitt program. Av de enskilda idrottsgrenarna är orientering och fotboll de mest populära och till exempel Piffen eller Pargas IF har sektioner för dessa grenar. I Piffen finns också en sektion för dem som är intresserade av skidåkning och innebandy. Också ridningen har blivit allt mera populär under de senaste åren.

I Pargas kommunområde finns även en rallycrossbana, en golfbana och en ishall. Nagus specialitet är den belysta hoppbacken som upprätthålls av den lokala backhopparföreningen. Dessutom finns det flera idrottsplaner och belysta motionsstigar i de olika kommunområdena.

www.pargas.fi / Idrott och motion

Fritidssekreterare Christer Grunér, tfn 050 596 2602

Saaristokaupunki Paraisten monimuotoinen luonto tarjoaa mainiot mahdollisuudet ulkoiluun, retkeilyyn ja eräharrastuksiin, kuten kalastukseen ja metsästykseen. Lintubongaaajat retkeilevät Jurmon lintusaarelle, jossa tavataan useita lintulajeja.

Jokaisella kunta-alueella toimii oma urheiluseura, joka tarjoaa erilaista lajitoimintaa palloilusta yleisurheiluun. Yksittäisistä lajeista suosituimpia ovat suunnistus ja jalkapallo, joita voi harrastaa muun muassa urheiluseura Pargas IF:n riveissä. Seura liikuttaa myös esimerkiksi hiihdosta ja salibandyä innostuneita kaupunkilaisia. Myös ratsastusurheilu on viime vuosina nostanut suosiotaan.

Paraisten kunta-alueella sijaitsevat myös rallicrossrata, golfkenttä ja jäähalli. Nauvon erikoisuus on paikallisen mäkiyhdistyksen ylläpitämä valaistu hyppymäki. Lisäksi eri puolilta kaupunkia löytyy urheilukenttiä ja valaistuja kuntoratoja.

www.parainen.fi / Liikunta ja vapaa-aika

Vapaa-aikasihteeri Christer Grunér, puh. 050 596 2602

www.eerolayhtiot.fi

Puh. 02 2433 666

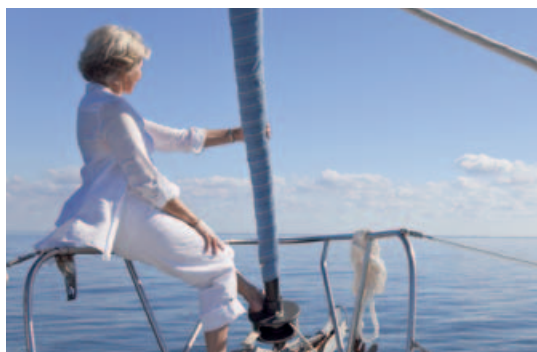
Pienempi jälki on Plussaa

Plussementti on ympäristöystävällinen ratkaisu betonirakentamiseen. Plussementin käyttäminen vähentää rakentamisen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä. Tämä perustuu ennen kaikkea siihen, että korvaamme seosaineilla sementtiklinkkerin osuutta, mikä parantaa muutenkin sementin ominaisuuksia. Lisätietoja löydät osoitteesta: www.finnsementti.fi Tästä sementistä olemme aivan erityisen ylpeitä.

Betoni on massiivisuutensa ansiosta muutenkin ekotehokas materiaali. Siitä rakennetaan energiatehokkaita rakennuksia, jotka kuluttavat elinkaarensa aikana vähän energiaa.

Plus
sementti

FINNSEMENTTI

Upplevelser i skärgården

På en resa i skärgården njuter man av naturen, havet, den rika historien och den äkta skärgårdsstämningen. Turister som färdas med bil eller cykel kör längs med Skärgårdens Ringväg, medan de som har egen båt är ute på havet och stannar upp för att angöra i någon av de talrika hamnarna.

Skärgårdens Ringväg går genom Pargas centrum till Nagu och Korpo och därifrån vidare till Houtskär och på sommaren till Iniö. Invid Ringvägen finns det flera inkvarteringsställen där man kan vila över natten.

Service och tjänster hittar du på www.skargarden.fi!

Sevärdheter

Kyrkorna och flera av sevärdheterna i skärgårdsstaden är belägna längs med Ringvägen. I Pargas lönar det sig att besöka det unika kalkdagbrottet och industrimuseet som ligger invid dagbrottet. I Pargas kan man

också ta en titt på trähusområdet på Gamla Malmen och hembygds museet. I Nagu kan besökarna ta del av en utställning om sjöfarten i Sjöfartshuset och ön Själo dit de spetälska forslades på 1600-talet. På Själo i Nagu finns även en kyrka och på sommaren visas där sommar-teater.

I Korpo finns ett båtmuseum och likaså rekommenderas en utfärd till fyrön Utö som är den sydligaste bebodda ön i Finland. På skärgårdsmuseet i Houtskär kan man bekanta sig med skärgårdslivet förr och på naturstigarna i Iniö kan man njuta av den attraktiva naturen.

Hamnar

I skärgårdsstaden finns över 30 gästbryggor och gästhamnar till turisternas förfogande. I hamnarna eller i nära anslutning till dem finns en mångsidig service från caféer och restauranger till olika butiker. Serviceutbudet varierar mellan de olika hamnarna och är som störst under högsäsongen. Utöver gästhamnarna finns det även flera naturhamnar i skärgården.

**Patologiska Laboratoriet i
Sydvästra Finland Ab**

Pålitlig histopatologisk och cytologisk diagnostik:
papaprover, biopsier samt operationspreparat — både från
bassjukvård och högt specialiserad vård

www.lspl.fi | (02) 2751 340 | info@lspl.fi | Trädgårdsgatan 9, 20100 Åbo

**Vänlig och sakkunnig
betjäning i centrum
av Pargas nära Dig.**

Strandvägen 24, 21600 Pargas
tel. (02) 454 4028
www.pargasapotek.fi

**Ystävällistä ja
asiantuntevaa palvelua
Paraisten keskustassa
lähellä Sinua.**

Rantatie 24, 21600 Parainen
puh: (02) 454 4028
www.paraistenapteekki.fi

Kuvaaja: Hannu Vallas

Elämyksiä saaristossa

Saaristomatkalla nautitaan luonnosta, merestä, rikkaasta historiasta ja aidosta saaristolaiskulttuurista. Autoilija ja pyöräilijä tekevät matkaa Saariston rengastietä pitkin, veneilijä viilettää merellä ja seisahtuu jollekin lukuisista satamista.

Saariston rengastie kulkee Paraisten keskustan halki Nauvon ja Korppoon kautta Houtskariin ja kesäisin Iniöön saakka. Rengastien läheisyydessä on lukuisia majoituspaikkoja, jotka tarjoavat levähdyspaikan.

Palvelut löydät helposti osoitteesta
www.saaristo.org!

Nähtävyydet

Rengastien varrelle sijoittuvat kaikki saaristokaupungin kirkot ja useat muut nähtävyydet. Paraisilla kannattaa tutustua ainutlaatuihin kalkkikivilouhokseen, jonka vieressä on teollisuusmuseo. Samalla voi pistäytyä Vanhan

Malmin puutaloalueella ja kotiseutumuseossa. Nauvossa katsastetaan merenkulusta kertova näyttely ja Seilin saari, jossa olevaan parantolaan kuljetettiin spitaaliset I 600-luvulla. Seilissä on myös kirkko ja kesäisin sinne kutsuvat teatteriesitykset.

Korppoossa viivähdetään venemuseossa ja poiketaan Utön majakkasaarella, joka on Suomen eteläisin asuttu saari. Menneiden aikojen saaristolaiselämään sukellaan Houtskarin saaristomuseossa ja Iniössä nautitaan luonnon vetovoimasta luontopoluilla.

Satamat

Saaristokaupungissa on yli 30 vierasvenelaituria ja -satamaa, jotka ovat matkailijoiden käytössä. Satamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä on tarjolla monipuoliset palvelut kahviloista ja ravintoloista ostosmahdollisuuksiin. Palvelutarjonta vaihtelee satamien välillä ja on laajimmillaan vilkkaimman sesongin aikana. Vierassenesatamien lisäksi saaristossa on runsaasti luonnon-satamia.

POLTINHUOLTO

J. HIRVI^{OY}

KEVYT- JA RASKASÖLJYLÄMMITYSLAITTEISTOJEN

MYYNTI, ASENNUS HUOLTO JA KORJAUS
KATTILATARKASTUKSET

Pyhän Katariinan tie 6, 20780 KAARINA
Liike (02) 2433 162, fax (02) 2433 169
www.poltinhuoltojirvi.fi, e-mail: j@hirvi.inet.fi, **päivystys 0400 110130**

Skärgårdsstaden Pargas

www.pargas.fi
pargas@pargas.fi

Strandvägen 28, 21600 Pargas
Telefonväxel 02 458 5700,
fax 02 458 5731

Områdeskontoret i Nagu

Brinkasvägen 1, 21660 Nagu
tfn 02 458 5711, fax 02 469 0085

Områdeskontoret i Korpo

Korpoströmsvägen 3, 21710 Korpo
tfn 02 458 5722

Områdeskontoret i Houtskär

21760 Houtskär
tfn 02 458 5733

Områdeskontoret i Iniö

Norrby, 23390 Iniö
tfn 02 458 5744

Saaristokaupunki Parainen

www.parainen.fi
parainen@parainen.fi

Rantatie 28, 21600 Parainen
vaihde 02 458 5700,
faksi 02 458 5731

Nauvon aluekonttori

Brinkastentie 1, 21660 Nauvo
puh. 02 458 5711, faksi 02 469 0085

Korppoon aluekonttori

Korpoströmintie 3, 21710 Korppoo
puh. 02 458 5722

Houtskarin aluekonttori

21760 Houtskari
puh. 02 458 5733

Iniön aluekonttori

Norrby, 23390 Iniö
puh. 02 458 5744

D-Fence palvelu suojaa yritystä ja sen toimihenkilöitä verkkorikollisuudelta ja sen lieveilmiöiltä.

Paraisten Kaupunki
käyttänyt palveluita
vuodesta 2004

Tarjoamme 20%
alennuksen
kaupungissa
toimiville yrityksille

ISO 9001
laatusertifikaatti

D-Fence palveluiden keskeiset hyödyt:

- Torjuu uhat ja varmistaa oikean postin saapumisen
- Poistaa roskapostikansiot ja karanteenit kokonaan
- Kytkeä ei vaadi mitään muutoksia, työtä tai asennuksia asiakkaan päässä
 - Suojaa myös mobiilit päätelaitteet
 - Ei vaadi mitään ylläpitoa tai seurantaa

Kokeile ilmaiseksi! www.d-fence.fi info@d-fence.fi